

EURÓPA TANÁCS
MINISZTERI BIZOTTSÁG

**R (87) 3 Ajánlás
az európai büntetőszabályzatra**

(Jóváhagyta a Miniszteri Bizottság 1987. február 12-én, a miniszteri megbízottak 404. értekezletén)

A Miniszteri Bizottság az Európa Tanács alapszabályának 15/b. cikke értelmében,

Figyelembe véve, hogy az Európa Tanács tagországainak érdekében áll közös elveket kialakítani a büntetőjog területén;

Megállapítva, hogy (a bűnözőkkel kapcsolatos nem fegyházi intézkedések létrehozásában elért jelentős fejlődés ellenére) a szabadságvesztés szükséges szankció;

Tekintetbe véve a nemzetközi szabályok súlyát a jövő büntetés végrehajtásának gyakorlatában és elméletében;

Észrevételezve mindazonáltal, hogy a társadalom fejlődése, az elítéltek kezelésében és a büntetés végrehajtás irányításában bekövetkezett változások oly mérvűek, hogy szükségessé vált az Európa Tanács által kidolgozott, az elítéltek fogva tartására vonatkozó Minimális szabályrendszer [Határozat (73) 5] felülvizsgálata, a célból, hogy az alkalmassá válják a legmegfelelőbb elképzelések támogatására és bátorítására, valamint azért, hogy a későbbi módosítások számára megfelelő keretet biztosítson,

Azt ajánlja a tagországok kormányainak, hogy belső törvényhozásukban és gyakorlatukban merítsenek az európai büntetőszabályzat szövegéből, Amely függelékként követi a jelen Ajánlást; hogy fokozatosan használják fel, kövessék megkülönböztetett figyelemmel a bevezetőben megfogalmazott célokat, az első részben kifejtett alapvető elveket, és biztosítsanak e szövegnek minél nagyobb nyilvánosságot.

**Függelék
az R (87) 3 Ajánláshoz**

Európai büntetőszabályzat

Az elítéltek fogva tartására vonatkozó Minimális szabályrendszer felülvizsgált európai változata

Bevezető

A szabályzat céljai:

- a. olyan minimális szabályrendszer létrehozatala, amely egy modern, haladó szellemű rendszer keretében alapvető fontossággal bír a fogva tartás emberi körülményeinek és a megfelelő bánásmódnak a kialakításában;
- b. a büntetés-végrehajtási intézmények vezetőinek ösztönzése olyan elvek, ügyvitel és gyakorlat kidolgozására, amelyek a célszerűség és méltányosság jelenlegi elvein nyugszanak;
- c. ezen intézmények személyzetének bátorítása a foglalkozásuk követelményeihez hű, a betöltendő társadalmi feladatnak megfelelő magatartás kialakítására, valamint arra, hogy tevékenységét a társadalom és a rábízott elítéltek számára leghasznosabban végezze;
- d. azon alapvető feltételek reális meghatározása, amelyek lehetővé teszik a büntetés-végrehajtás intézményei és a felügyeleti szervek számára a megállapított tények birtokában valós ítélet hozatalát, valamint az elért eredmények további javítását.

Hangsúlyozzuk, ez a szabályzat nem típuszabályok gyűjteménye, számos európai büntetőintézmény már túlhaladt rajta, mások igyekeznek a nyomukba lépni. Ha a szabályzat alkalmazása nehézségekbe ütközik, vagy gyakorlati problémákat vet fel, az Európa Tanács rendelkezik a kellő tapasztalattal és a szükséges eszközökkel ahhoz, hogy tanácsokat adjon és megossza azon tapasztalatok gyümölcseit, amelyekkel tagországainak különböző büntetés-végrehajtási intézményei már rendelkeznek ezen a téren.

Feltétlenül kiemelendő a szabályzatban az emberi méltóság fogalma, a büntetőintézmények vezetésének emberséges és hatékony modern ügyvitel megteremtése. E szabályzat azért jött létre, hogy referenciaként szolgáljon, bátorítsa és segítse a büntetés-végrehajtási intézmények minden szintjén az ott dolgozók tevékenységét. A szabályzatot követő indokok ismertetésének célja, a szabályzat megértetése és elfogadása, valamint az optimális feltételek közötti alkalmazás eléréséhez szükséges rugalmasság biztosítása.

ELSŐ RÉSZ

Alapvető elvek

1. A szabadságvesztésnek olyan anyagi és szellemi körülménye között kell lezajlania, amelyek a jelen szabályzat szellemében biztosítják az emberi jogok tiszteletben tartását.
2. A szabályzat pártatlanul alkalmazandó. Nem jelenthet bánásmódbeli megkülönböztetést a faj, a bőrszín, a nem, a vallás, a politikai vagy bármilyen más vélemény, nemzeti és társadalmi hovatartozás, a születés, a társadalmi vagy bármilyen más helyzet különbözősége. Az elítélt vallási meggyőződését, a csoport - amelyhez tartozik - erkölcsi elveit tiszteletben kell tartani.
3. Az elítéltekkel való bánásmód célja egészségük védelme, méltóságuk megvédése; amennyiben a büntetés időtartama lehetővé teszi, felelősségtudatuk fejlesztése és olyan szaktudással való felvértezésük, amely segíti őket abban, hogy börtönből való szabadulásuk után újra beilleszkedhessenek a társadalomba, törvény adta keretek között élhessenek, fedezni tudják szükségleteiket
4. A büntetőintézetek és hatóságok rendszeres ellenőrzését megfelelő képesítéssel rendelkező, gyakorlott, illetékes hatóság által kinevezett felügyelőknek kell ellátniuk. Feladatuk elsősorban azt vizsgálni, hogy ezen intézmények milyen mértékben tartják be az érvényben lévő törvényeket és szabályozásokat, a büntetés végrehajtó hatóságok irányelveit és a jelen szabályzat által meghatározott normákat.
5. Az elítéltek egyéni jogainak tiszteletben tartását - különös tekintettel a büntetés-végrehajtás törvényességére - az országban érvényben lévő szabályozásnak megfelelően bírói hatóság, vagy bármely más, a büntetőintézet vezetőségéhez nem tartozó, az elítéltek látogatására jogosult hatóság ellenőrizheti.
6. 1. Ezeket a szabályokat a különböző nemzeti nyelveken az érintett személyzet tudomására kell hozni.
2. Ugyanakkor az említett, és lehetőség szerint további nyelveken az elítéltek számára is hozzáférhetővé kell tenni.

MÁSODIK RÉSZ

A büntetőintézmények irányítása Fogadás és nyilvántartás

7. 1. Az intézményben egyetlen személy sem tartható érvényes fogva tartási okirat nélkül.
2. Az ezen az okiraton szereplő legfontosabb tudnivalókat, csakúgy, mint a fogadásra vonatkozókat azonnal láttamoztatni kell.

8. Mindenütt, ahol személyeket tartanak fogva, a következő, valamennyi újonnan érkezett elítéltről felvett adatokat kell teljes egészében és biztos helyen megőrizni:

- a. személyazonossága;
- b. fogva tartásának indoka és az arról döntő illetékes hatóság;
- c. a felvétel és elbocsátás napja és órája.

9. Az elítéltek fogadása minden esetben feleljen meg a szabályzat alapvető elveinek, és oly módon kell megtervezni, hogy segítse az elítéltek sürgős egyéni problémáinak a megoldását.

10. 1. Amint a felvétel után lehetséges, szükséges egy olyan dosszié összeállítása, amely részletesen foglalkozik minden bizonyos időtartamra fogva tartott elítélt egyéni helyzetével, és amely a szabadulást előkészítő képzési programot állít össze a számára. Ezt a programot tájékoztatás és esettől függően véleményezés céljából az igazgató elé kell terjeszteni.

2. A dossziében orvosi jelentésnek és a szóban forgó elítéltért közvetlenül felelős személyzet jelentésének kell kötelező jelleggel szerepelnie.

3. Az összes elítéltre vonatkozó jelentéseket és információkat - figyelembe véve bizalmas jellegüket az egyéni dossziékban - össze kell gyűjteni, és kizárólag az arra jogosult személyek számára rendszeresen hozzáférhetővé kell tenni.

Az elítéltek elosztása és besorolása

11. 1. Az elítéltek intézményekbe történő elosztásakor, illetve az alkalmazott eljárás kiválasztásakor figyelembe kell venni jogi, törvény előtti helyzetüket (gyanúsítottokról vagy elítéltről, először büntetettéről vagy visszaesőről, rövid vagy hosszú kiszabott büntetésről van-e szó), ügyelni kell a bánásmód, az egészségügyi szükségletek, a nemek és a kor sajátos igényeire.

2. Férfiakat és nőket általában elkülönítve kell őrizni, de meghatározott program keretében szervezett foglalkozásokon közösen is részt vehetnek.

3. Gyanúsítottakat és elítélteket általában elkülönítve kell őrizni, kivéve, ha ők elfogadják, hogy együtt lakjanak, vagy hogy mindannyiuk számára hasznos programokon együtt vegyenek részt.

4. A fiatalok elítélteket olyan feltételek között kell elszállásolni, amelyek a lehető legjobban védik őket minden káros hatástól, és olyan életrendet kell kialakítani számukra, amely figyelembe veszi korosztályuk sajátos szükségleteit.

12. Az elítéltek elosztása, illetve ezen elosztás módosítása a következő elvek alapján történjék:
a. tanácsos elkülöníteni azokat az elítélteket, akiket előéletük, illetve személyiségük miatt el kell szigetelni a többiektől, vagy akik nemkívánatos hatást gyakorolhatnak társaikra;
b. az elítéltek elhelyezésének meg kell könnyíteni kezelésüket és társadalmi readaptációjukat, figyelembe véve a börtönigazgatás és a biztonság szempontjait.

13. Amennyiben lehetséges, elkülönített intézményeket, vagy egy intézményen belül különböző szekciókat kell létrehozni a különböző eljárási módozatok alkalmazása, vagy az elítéltek bizonyos kategóriáinak ellátása céljából

A fogva tartás helyiségei

14. 1. Az elítélteket éjszakára általában egyágyas szobákban kell elhelyezni, kivéve az olyan eseteket, amikor kedvezőbbnek tűnik más elítéltekkel való együtt maradásuk.

2. Az ily módon megosztott szobát olyan elítéltek foglalják el, akikről bebizonyosodott, hogy alkalmasak az együttlakásra. Éjszaka az elítéltek az intézménytípusnak megfelelő felügyelet alatt vannak.

15. A fogva tartó helyiségeknek - különösen amelyek az elítéltek éjszakai elhelyezését szolgálják - meg kell felelniük az egészségügyi és higiéniai előírásoknak, figyelembe kell venniük az éghajlati viszonyok, nevezetesen a légköbméret, a megfelelő területet, a világítást a fűtést és a szellőzést

illetően.

16. Minden helyiségben, ahol elítéltek élnek, dolgoznak:

a. az ablakok legyenek megfelelő nagyságúak, hogy az elítéltek normális körülmények között, természetes fénynél dolgozhassanak és olvashassanak. Legyenek olyan elrendezésűek, hogy biztosítsák a szellőzést, kivéve, ha megfelelő légkondicionáló berendezés működik. Egyébiránt a biztonsági előírások figyelembevételével az ablakok méretben, elhelyezésben, szerkezetben legyenek a lehető leghétköznapibb megjelenésűek;

b. a mesterséges világítás feleljen meg az e téren elfogadott technikai normáknak.

17. A mellékhelyiségek álljanak az elítéltek rendelkezésére úgy, hogy megfelelő időben, megfelelő körülmények között elégíthessék ki természetes szükségleteiket.

18. Legyen annyi fürdő és zuhanyozó, hogy minden elítéltnak módjában álljon az éghajlatnak megfelelő hőmérsékleten és az általános higiéniai igényeket kielégítő gyakorisággal használnia, legalább egyszer hetente, évszaktól és földrajzi régiótól függően, Mindenütt, ahol ez megoldható, az elítéltek - ésszerű időhatárokon belül - szabadon használhassák ezeket a helyiségeket.

19. Az intézmény minden helyiségét tökéletesen tisztán és rendben kell tartani.

20. Az elítéltektől megkövetelendő a személyi tisztaság. Ezért rendelkezniük kell vízzel és a szükséges tisztálkodó szerekkel

Ruha- és ágynemű

21. Azok az elítéltek, akik nem jogosultak saját ruhájuk hordására, kapjanak az éghajlatnak megfelelő és egészségüket védő ruhaneműt. Ezek a ruhadarabok semmiféleképpen nem lehetnek lealacsonyítóak vagy megalázóak.

1. Minden ruhanemű legyen jó állapotban levő és tiszta. Az alsóneműket a higiénia megkövetelte gyakorisággal váltsák és mossák.

2. Ha egy elítélt eltávozási engedélyt kap, engedélyezni kell számára, hogy személyes holmiját hordja, vagy kapjon a figyelmet nem felkeltő ruhaneműt.

22. Az intézménybe való felvételkor biztosítani kell az elítélt ruhaneműinek jó állapotban való megőrzését.

23. Minden elítéltnak legyen saját ágya és megfelelően kezelt, rendszeres időközönként cserélt ágyneműje.

Élelmezés

24. 1. Az igazgatóság az egészségügyi hatóságok által e téren megállapított normák szerint lássa el az elítélteket, a szokásos időpontokban, megfelelően elkészített és tállalt ételekkel. Ezek mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt feleljenek meg a dietetikai és higiénés követelményeknek, legyenek tekintettel az elítéltek korára, egészségi állapotára, munkájuk természetére, és amennyiben lehetséges, vallási meggyőződésükre és kultúrájuk igényeire.

2. Minden elítélt rendelkezhessék ivóvízzel

Orvosi ellátás

25. 1. Minden büntetőintézmény rendelkezze legalább általános orvosi ellátással. Ez a szolgáltatás álljon szoros kapcsolatban a városi vagy az országos egészségügyi hatóságokkal. A diagnózis felállításához pszichiáter szakemberre is szükség van, és amennyiben lehetséges, meg kell oldani az idegrendszeri betegségekben szenvedők kezelését.

2. Azon betegek számára, akiknek speciális orvosi kezelésre van szükségük, lehetővé kell tenni szakintézetbe vagy kórházba történő szállítását. Amennyiben a kórházi kezelés az intézményen belül történik, az rendelkezzen a szükséges berendezéssel, anyaggal és olyan gyógyszeripari termékekkel, amelyek lehetővé teszik megfelelő ápolást és kezelést; a személyzet rendelkezzen megfelelő szakmai képzettséggel.

3. Minden elítéltnak jogában áll fogászati szakrendelést igénybe venni.

26. Az elítéltek nem vehetők alá olyan kísérleteknek, amelyek testi vagy szellemi integritásukat sérthetik.

27. 1. Amennyiben lehetséges, meg kell tenni a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a szülések kórházban folyjanak le. Ilyen megoldás híján a büntetőintézménynek gondoskodnia kell megfelelő szakemberekről, a szüléshez és a születés után szükséges speciális berendezésekről. Ha a gyermek börtönben születik, fontos, hogy anyakönyvi kivonatában ez ne szerepeljen.

2. Ha az elítélt anyák maguk mellett tarthatják gyermekeiket, speciális intézkedések meghozatalára van szükség: szakemberrel ellátott bölcsődét kell létrehozni a csecsemők elhelyezése céljából arra az időre, amikor nem az anyjuk gondoskodik róluk.

28. Az orvos köteles a felvétel után a lehető legrövidebb határidőn belül megvizsgálni minden elítéltet; ezt a későbbiekben is rendszeresen meg kell tennie, amennyiben szükséges a célból, hogy felfedezze a szervi vagy idegrendszeri betegségeket és intézkedjék kezelésük érdekében; hogy elkülönítse a fertőzőbeteg-gyanús elítélteket; hogy feltárja azokat a testi és szellemi fogyatékoságokat, amelyek akadályozzák a szabadulás utáni beilleszkedést, és azért is, hogy megállapítsa minden egyes elítélt fizikai munkabíró képességét.

29. Az orvos feladata az elítéltek testi és szellemi egészségének felügyelete. A kórházi szabályok megkövetelte gyakorisággal látnia kell minden elítéltet, saját környezetében. Mindazokat akik betegséget, sebesülést jeleznek, és mindazokat, akikre valamilyen ok miatt felfigyel.

2. Az orvos minden olyan esetben forduljon jelentéssel az igazgatóhoz, amikor úgy ítéli meg, hogy a fogva tartás bármifajta módosulása vagy meghosszabbítása kedvezőtlenül befolyásolta vagy befolyásolhatja az elítélt testi vagy szellemi egészségét.

30. 1. Az orvos vagy más arra illetékes hatóság rendszeresen végezzen ellenőrzéseket és adjon tanácsokat az igazgatónak a következőket illetően:

- a. Az élelmiszerek és a víz mennyisége, minősége, előkészítése és elosztása;
- b. az intézmény és az elítéltek higiéniája és tisztasága;
- c. az intézmény mellékhelyiségeinek berendezése, fűtés, világítás, szellőzés;
- d. az elítéltek ruházatának és ágyneműinek minősége és tisztasága.

2. Az igazgatónak figyelembe kell vennie az orvos 30. szabály 2. paragrafusában és a 31. szabály 1. paragrafusában említett jelentéseit és tanácsait. Egyetértés esetén azonnal intézkednie kell az ajánlások megvalósítása érdekében, egyet nem értés esetén, vagy ha nem illetékes a tárgy megítélésében, azonnal továbbítsa megjegyzéseit és az orvosi jelentést a felsőbb hatóságoknak.

31. Az intézmény orvosi szolgálata tegyen meg mindent a szervi és idegrendszeri betegségek szűrése és kezelése, valamint mindazon hibák kiküszöbölése érdekében, amelyek gátolhatják az elítélt szabadulás utáni beilleszkedését. Ezért fontos, hogy az elítélt megkapjon minden szükséges egészségügyi, sebészeti, pszichiátriai kezelést, beleértve azokat is, amelyekkel a büntetőintézetten kívül látható el.

Fegyelem és büntetés

32. A rendet és fegyelmet a biztonság, a jól szervezett közösségi élet és az intézményben folyó munka céljai érdekében fenn kell tartani.

33. 1. Egyetlen elítélt sem tölthet be büntető hatáskört is magába foglaló posztot az intézmény

hivatalaiban.

2. Ez a szabály nem akadályozza az intézkedések hatékonyságát, mert ugyanakkor lehetővé teszi, hogy bizonyos tevékenységeket, társadalmi, oktatási vagy sport jellegű megbízatásokat felügyelet mellett elláthassanak az elítéltek bizonyos csoportjai, elsősorban az őket érintő programokkal kapcsolatban.

34. A következő pontok meghatározása vagy törvény, vagy az arra illetékes hatóság rendelete alapján történjék:

- a. az a magatartás, amely kimeríti a fegyelmi vétség fogalmát;
- b. a kiszabható fegyelmi büntetések fajtája és időtartama;
- c. a büntetést elrendelő illetékes hatóság megnevezése;
- d. a fellebbezési hatóság megnevezése és az e tárgyban követendő eljárás.

35. 1. Elítéltet csak ilyen törvény vagy rendelet alapján lehet büntetni, és ugyanazon tettekért ismételtlen sohasem.

2. A fegyelmi jelentést azonnal át kell adni az illetékes hatóságoknak, akik haladéktalanul intézkednek.

3. Egyetlen elítélt sem büntethető anélkül, hogy tudomására ne hoznák, milyen vétséggel vádolják, és anélkül, hogy lehetőséget ne nyújtanának neki a védekezésre.

4. Amennyiben ez szükséges és megvalósítható, biztosítani kell az elítélt számára, hogy védekezését tolmács útján adhassa elő.

36. A kollektív megtorlás, a testi fenyegetés, a sötétzárka és minden kegyetlen, embertelen, megalázó büntetés szigorúan tilos.

37. 1. A fegyelmi okból történő elkülönítés (magánzárka) és minden egyéb olyan büntető intézkedés, amely megrendítheti az elítélt testi, szellemi egyensúlyát, csak abban az esetben szabható ki, ha az orvos az elítélt megvizsgálása után írásban igazolja, hogy az képes a büntetés elviselésére.

2. Ezen intézkedések azonban sohasem lehetnek ellentétesek a 37. szabályban megfogalmazott elvvel, és el sem térhetnek tőle.

3. Az orvosnak naponta meg kell látogatnia az ilyen fegyelmi büntetéssel sújtott elítélteket, és az igazgatónak kell jelentést tennie, ha úgy látja, hogy a testi vagy szellemi egyensúly érdekében véget kell vetni a büntetésnek, vagy módosítani kell rajta.

Kényszerítő eszközök

38. A lánc, a vasbilincs használat tilos. A kézbilincs, a kényszerzubbony és hasonló eszközök sohasem alkalmazhatók büntetésként. Csak a következő esetekben használhatók:

- a. ha szükséges, szállítás közben, szökést megelőzendő, feltéve, hogy azonnal leveszik, amint az elítélt bírói vagy igazgatási hatóság előtt megjelenik, hacsak az említett hatóság másképpen nem rendelkezik;
- b. orvosi okokból, az orvos utasítására és felügyelete mellett;
- c. igazgatói utasításra, ha egyéb eszközök elégtelennek bizonyultak az elítélt megfékezésére, és a célból, hogy az elítélt kárt ne tegyen magában vagy másban, illetve jelentős károkat ne okozzon; ebben az esetben az igazgatónak sürgősen konzultálnia kell az orvossal és jelentést kell tennie az illetékes igazgatási főhatóságnak.

39. Az előző cikkben említett engedélyezett kényszerítő eszközök modelljét és használatát törvény vagy érvényes jogszabály határozza meg. Alkalmazásuk nem lépheti túl a szigorúan szükséges időtartamot.

Az elítéltek tájékoztatása és jogai

40. 1. Felvételkor minden elítéltnak írásos tájékoztatást kell kapnia a kategóriáját érintő eljárásról, az intézmény fegyelmi szabályairól, az információszerezés és panasztevés engedélyezett módzatairól, és minden egyéb olyan pontról, amely nélkülözhetetlen ahhoz, hogy megismerje jogait és kötelességeit és ahhoz, hogy alkalmazkodjék az intézmény életéhez.

2. Ha az elítéltek nem áll módjában megismernie ezt a tájékoztatást, szóban kell minden magyarázatot megkapnia.

41. 1. Bármely elítéltek minden nap legyen alkalma kérelmet vagy panaszt benyújtania az intézmény igazgatójához, illetve ahhoz a hivatalnokhoz, aki ügyében intézkedni illetékes.

2. Bármely elítéltek fordulhasson - az igazgató és a személyzet egyéb tagjainak jelenléte nélkül - kérelemmel vagy panasszal börtönfelügyelőhöz, illetve bármely más olyan hatósághoz, amelynek kellő felhatalmazása van az intézmény látogatására. mindazonáltal a hivatalos határozatok ellen benyújtott fellebbezések számát az engedélyezett eljárásokra kell korlátozni.

3. Bármely elítéltek legyen joga zárt borítékban kérelmet vagy panaszt eljuttatni a büntetőintézeti főigazgatósághoz, bírói vagy egyéb illetékes hatósághoz.

4. Minden büntetőintézeti hatósághoz címzett, eljuttatott kérelmet és panaszt haladéktanul tanulmányozni kell és megfelelő időben választ kell adni rá.

Kapcsolatok a külvilággal

42. 1. Az elítélteknek legyen lehetőségük családjukkal kapcsolatot tartani, és, feltéve ha kezelésük, a biztonság vagy az intézmény rendjének követelményei másként nem kívánják, külső szervezetek képviselőivel is; fogadhassák szabályos időközönként ezen személyeket.

2. A külvilággal való kapcsolattartás támogatására szükséges egy olyan büntetőintézeti eltávozási rendszer létrehozása, amely összeegyeztethető a jelen szabályzat negyedik részében tárgyalt eljárási célokkal.

43. 1. Idegen állampolgárságú elítélteket késedelem nélkül tájékoztatni kell arról a jogukról, hogy államuk diplomáciai vagy konzuli képviselőihez fordulhatnak; ésszerű könnyítésekkel segíteni kell az említett személyekkel való kapcsolatfelvételüket. A büntetőintézet igazgatóságának szorosan együtt kell működnie a fentemlített képviselőkkel azon bebörtönzött idegen állampolgárok érdekében, akiknek különleges segítségre lehet szükségük.

2. Az olyan államok elítéltek állampolgárai, amelyeknek nincs diplomáciai vagy konzuli képviselőjük az országban, valamint a menekültek és a hontalanok élhessenek ugyanezekkel a könnyítésekkel, akár az érdekeiket védő diplomáciai képviselővel, akár bármely egyéb nemzeti vagy nemzetközi hatósággal való kapcsolatfelvétel esetében,

44. Az elítéltek rendszeresen tájékozódhassanak a külvilág eseményeiről; akár napilapok, folyóiratok, egyéb kiadványok olvasásával, akár rádió-tévéadások, előadások segítségével. akár más hasonló, az intézmény által engedélyezett és ellenőrzött módon.

Vallási és erkölcsi gondozás

45. Minden elítéltek legyen joga, a lehetséges mértékben, kielégítenie vallási szellemi, erkölcsi életének igényeit, vehessen részt az intézményben szervezett istentiszteleteken és összejöveteleken, jusson hozzá a szükséges könyvekhez és kiadványokhoz.

46. 1. Ha az intézetben elegendő számú azonos vallású elítéltek tartózkodnak, a felekezet egy arra jogosult képviselőjét ki kell nevezni, illetve alkalmilag fogadni. Amennyiben az elítéltek száma indokolja és a körülmények lehetővé teszik, állandó jellegű megoldást kell találni.

2. Az 1. paragrafusban említett, kinevezett vagy alkalmilag fogadott egyházi személy rendszeresen szervezhessen istentiszteleteket és vallási összejöveteleket, és minden alkalommal, amikor erre igény mutatkozik, egyénileg is látogathassa a felekezetébe tartozó elítélteket.

3. Egyetlen elítélttől sem tagadható meg az jog, hogy egyházi személlyel kapcsolatba lépjen, Ha az elítéltek ellenzi egy egyházi személy látogatását, akaratát tiszteletben kell tartani.

Az elítéltek személyes tárgyainak letétbe helyezése

47. 1. Ha a szabályzat nem engedélyezi az elítéltek számára pénz, értéktárgyak és más személyes holmi megőrzését, az intézménybe való felvételkor azokat biztonságban kell helyezni. Listát kell készíteni róluk, ezt az elítéltek alá kell írnia. A tárgyak állapotának megőrzése érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

2. Ezen tárgyakat és a pénzt szabadulásakor az elítéltek vissza kell kapnia, kivéve a rendszeresen levont pénzösszeget, azokat a tárgyakat, amelyeket időközben ki tudott juttatni, vagy amelyeket higiéniai okokból meg kellett semmisíteni. Az elítéltek adjon elismervényt a visszakapott tárgyakról és pénzről.

3. Amennyiben megvalósítható, az elítéltek számára kívülről küldött értékekre és tárgyakra ugyanezek a szabályok vonatkoznak, kivéve, ha használatukat a fogva tartás idejére előzetesen jelezték és engedélyezték.

4. Ha felvételekor az elítéltek gyógyszert szed, az orvosnak kell döntenie a követendő eljárást illetően.

Értesítés elhalálzásról, betegségről, intézményváltásról.

48. 1. Elhalálzás, súlyos betegség vagy baleset, az elítéltek elmeorvosintézetben történő elhelyezése esetén az igazgató azonnal értesítse a házastársat vagy a legközelebbi hozzátartozót, vagy bármely egyéb személyt, akinek tájékoztatását az elítéltek kérte.

2. Az elítéltek értesüljön azonnal közeli hozzátartozója haláláról vagy súlyos betegségéről. Ebben az esetben, és amennyiben a körülmények engedik, engedélyezzék az elítéltek számára a hozzátartozó meglátogatását, akár őrizettel, akár szabadon.

3. Minden elítéltek azonnal értesítse családját letartóztatásáról, illetve más intézménybe való szállításáról.

Az elítéltek szállítása

49. 1. Az elítéltek intézménybe, illetve intézményből történő szállítása esetén a lehető legkevesebb legyen nyilvánosságnak kitéve, meg kell őket védeni a sértésektől, a kíváncsiságtól és mindenfajta hírveréstől.

2. Az elítéltek rossz szellőzésű és világítású járművel történő szállítása, valamint testi szenvedést vagy megaláztatást kiváltó körülmények rájuk kényszerítése tilos.

3. Az elítéltek szállításának költségei az érvényes rendeletek értelmében az igazgatóságot terhelik.

HARMADIK RÉSZ

Személyzet

50. Figyelembe véve a büntetőintézeti személyzet meghatározó szerepét, ami az intézeti ügymenet megfelelő bonyolítását és a kitűzött célok érdekében tett erőfeszítéseket illeti, a büntetőintézmények vezetésének legelsőként a személyzetre vonatkozó szabályokra kell szigorúan ügyelnie.

51. A büntetőszemélyzet tagjait a képzésük, a különböző konzultációk, a hatékony ügymenet módszereinek megismerése mind emberiségük és kötelességtudatuk fejlesztésére ösztönözze.

52. A büntetőintézmények irányítói ismerjék fel, hogy egyik legfontosabb feladatuk a közvélemény állandó tájékoztatása a büntetőintézmények szerepéről, a személyzet által végzett munkáról, továbbá, hogy minél jobban megértessék ezen intézmények hozzájárulásának fontosságát a társadalom életéhez.

53. 1. A büntetőintézmények irányítói minden feladatra gondosan válasszák ki az alkalmazottakat, első felvételkor és a szolgálati helyek folyamatos betöltésekor. Elsődlegesen figyelembe veendő elv az erkölcsi feddhetetlenség, a szakmai és emberi rátermettség.

2. A személyzet tagjai mint büntetőintézeti közhivatalnokok álljanak állandó alkalmazásban; státuszuk: állami alkalmazott, ily módon foglalkoztatottságuk biztosítva van; az csak magatartásuktól, munkájuk hatékonyságától, testi, szellemi alkalmasságuktól, tudásszintjüktől függ. A díjazásnak elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy jó képességű férfiak és nők jelentkezzenek és meg is maradjanak a szolgálatban; a pálya előnyeinek és munkafeltételeinek meghatározásakor figyelembe veendő a munka fáradságos volta, nehézségi foka.

3. Minden olyan esetben, amikor részidőben foglalkoztatott személyzet alkalmazása válik szükségessé, a fent említett ismérveket ésszerű mértékben érvényesíteni kell.

54. 1. A személyzet tagjai kötelesek felvételük vagy megfelelő időtartamú tanfolyam elvégzése után általános és speciális ismereteket nyújtó képzésen részt venni, hacsak szakmai minősítésük nem menti fel őket ez alól.

2. Egész pályafutásuk során kötelesek ismereteiket és szakmai tudásukat szinten tartani, illetve fejleszteni, részt venni az intézményirányítás által rendszeresen megszervezett továbbképzéseken.

3. A személyzet azon tagjai számára, akiket szakmai képességeik erre alkalmassá tesznek, lehetőséget kell teremteni szélesebb körű tapasztalat és képzettség megszerzésére.

4. Képzése során a személyzet minden tagja köteles megismerkedni az európai büntetőszabályzattal, tájékozódnia kell alkalmazásáról; ismernie kell az Emberi Jogok Európai Konvencióját.

55. A személyzet minden tagjának minden körülmények között úgy kell viselkednie, feladatát úgy kell ellátnia, hogy példája jó hatással legyen az elítéltekre, váltsa ki tiszteletüket.

56. 1. A személyzet mellé - minden lehetséges esetben - elegendő számú szakembert; pszichiátert, pszichológust, szociális asszisztent, tanárt, technikai szakoktatót, testnevelőt kell rendelni.

2. Ezen személyeket, mint ahogy más szakembereket is, alapvetően főállásban kell foglalkoztatni, de részidős segéderőket is segítségül lehet hívni, adandó alkalommal önkénteseket is, ha tevékenységük indokoltnak tűnik.

57. 1. A büntetőintézmények irányítóinak meg kell győződniük arról, hogy minden hozzájuk tartozó intézetet az igazgató, a helyettese és egy megbízott hivatalnok minden időben teljes körű felelősséggel lát-e el.

2. Az intézet igazgatója legyen alkalmas feladata ellátására, akár jelleméről, vezetési képességeiről, képzettségéről vagy tapasztaltságáról legyen is szó.

3. Az igazgató teljes idejű főállásban tölti be hivatalát; bármely pillanatban elérhetőnek kell lennie; ezen kitételnek szerepelnie kell a büntetésirányítási szabályzatban.

4. Ha két vagy több intézmény egy igazgató fennhatósága alá tartozik, mindegyik intézményt kellő gyakorisággal kell látogatnia. Mindegyik élén álljon felelős hivatalnok.

58. A vezetőségnek olyan szervezési módszerek, bonyolítási rendszer kidolgozását kell szorgalmaznia, amelyek alkalmasak arra, hogy jó kapcsolat jöjjön létre az intézmény személyzetének különböző szintjei között, koordinálják a különböző osztályok munkáját, különös tekintettel az elítéltek bánásmódjára és társadalmi beilleszkedésükre vonatkozóan.

59. 1. Az igazgatónak, a helyettesének és a személyzet többségének beszélnie kell az elítéltek többségének a nyelvét, vagy az általuk értett nyelvet.

2. Minden olyan esetben, amikor ez szükséges és lehetséges, tolmács szolgáltatást kell igénybe venni.

60. 1. Intézkedni kell az ügyben, hogy sürgős esetben szakképzett orvos álljon beavatkozásra készen.

2. Azokban az intézetekben, amelyek nem rendelkeznek egy vagy több állandó orvossal, részidőben foglalkoztatott orvos, vagy egészségügyi képesítésű alkalmazott lássa el a rendszeres vizsgálatokat.

61. Támogatandó törekvés a mindkét nemből választott személyzet alkalmazása azokban az intézetekben vagy intézeti szárnyakban, ahol férfi vagy női elítéltek tartózkodnak.

62. 1. Az intézmények alkalmazottai csak jogos önvédelem, szökési kísérlet, aktív vagy passzív ellenállás esetén, és csak törvényre vagy jogszabályra alapozott parancs értelmében alkalmazhatnak erőszakot az elítéltekkel szemben. A személyzet azon tagjainak, akik erőszakhoz folyamodnak, használatát minimálisra kell korlátozniuk, és azonnal jelenteniük kell az eseményt az igazgatónak.

2. A büntetőszemélyzet tagjai - amennyiben erre szükség van - kapjanak olyan különleges kiképzést, amely lehetővé teszi az agresszív elítéltek megfékezését.

3. Különleges esetektől eltekintve azok az alkalmazottak, akik közvetlen kapcsolatban állnak az elítéltekkel, ne hordjanak fegyvert.

Az eljárás és a rendszabályok céljai

63. A bebörtönzés a szabadságmegvonásból adódóan önmagában büntetés a fogva tartás körülményei és a büntetőrendszabályok ne súlyosbítsák a már meglevő szenvedést, kivéve, ha azt az elkülönítés vagy a fegyelem fenntartása szükségessé teszi.

64. Minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy az intézmények rendszabályainak kidolgozása és működése a következő módon történjék:

- a. biztosítsák az emberi méltóságnak és a közösségi élet normáinak megfelelő életkörülményeket;
- b. csökkentsék minimálisra a fogva tartás káros hatásait, a börtönélet és szabad élet közötti különbséget a célból, hogy az elítéltek ne veszítsék el önbecsülésüket, személyes felelősségérzetüket;
- c. tartsák meg és erősítsék az elítéltek kapcsolatait családtagjaikkal és a külvilággal mindkét oldal érdekében;
- d. teremtsenek lehetőséget az elítélteknek ismereteik és képességeik fejlesztésére, így módon növelve esélyeiket a társadalomba való visszatérésre szabadulásuk után.

65. Ebben a perspektívában minden gyógyító, oktató, erkölcsi, szellemi és bármely egyéb, a célt szolgáló eszköznek rendelkezésre kell állnia az elítéltek egyénített kezelésének szolgálatában. Ezért a következőket kell előírni:

- a. szellemi segítséget és támogatást, munkalehetőséget, szakmai orientálást és képzést, tanulást, testedzést; hogy megtanuljanak a társadalomban élni, tanácsokat kapjanak, dolgozzanak csoportban, végezzenek olyan munkát, amiben örömeik telik;
- b. ezen tevékenységeket oly módon kell megtervezni, amennyiben ez lehetséges, hogy minél több lehetőség nyíljon a külvilággal való kapcsolatteremtésre, ezzel is könnyítve az elítéltek társadalomba való visszatérését;
- c. olyan eljárásokat, amelyek az egyénített kezelési programok és az elítéltek javát szolgáló képzés kidolgozására és áttekintésére nyújtanak lehetőséget. Mindezt az érintett személyzettel, és amennyiben lehetséges, a kérdéses elítélttel folytatott széles körű konzultációk után lehet megtenni;
- d. olyan kommunikációs rendszert és ügymenetet, amely előnyben részesíti a személyzet és az elítéltek közötti pozitív kapcsolatokat, és amely lehetővé teszi a hatékony rendszabályok és programok távlatainak kidolgozását.

66. 1. E célok elérése érdekében egyéníteni kell az eljárásokat; ki kell alakítani az elítéltek elosztásának rugalmas rendszerét, amelyben különböző intézetekben vagy intézeti egységekbe kerülnek az elítéltek, hogy a mindegyikük számára legalkalmasabb képzést és kezelést kapják meg.
2. Ezen intézetek vagy intézeti egységek típusa, méretei, szervezeti felépítése, kapacitása alapvetően az alkalmazott eljárástól függ.

3. Az elítéltek elosztásának rendszere messzemenően vegye figyelembe a biztonság és ellenőrzés parancsoló szempontjait. Az elítélteket abban a lehető legalacsonyabb kategóriában kell elhelyezni, amely összeegyeztethető a közbiztonsággal és mindegyik fél szükségleteivel. Törekedni kell az elítéltek nyitott intézetekben való elhelyezésére, vagy széles körű lehetőséget kell biztosítani számukra a külvilággal való kapcsolatteremtésre. rendkívül fontos, hogy az idegen állampolgárok érintkezhessenek saját honfitársaikkal.

67. Éppen ezért, amint a felvétel és a bizonyos időtartamra elítélt személyiségének tanulmányozása után lehetséges, el kell készülnie a megfelelő intézményi kezelés programjának, az egyéni szükségleteiről, képességeiről, szellemi állapotáról már ismert adatok tükrében, különös tekintettel arra az igényére, ha családja közelében akar maradni.

68. 1. A különböző rendszabályoknak alávetett elítéltek vehessenek részt az intézményben olyan tevékenységekben, amelyek alkalmasak felelősségérzetük, önállóságuk fejlesztésére, s amelyek felkeltik érdeklőségüket saját kezelésük iránt.

2. Törekedni kell olyan módszerek kidolgozására, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az elítélt maga is vegyen részt, működjön közre kezelésében. E célból helyes arra készíteni őket, hogy a 34. szabály értelmében vállaljanak feladatokat az intézmény bizonyos tevékenységi területein.

69. 1. Az elítéltek felkészítése a szabadulásra a büntetőintézetbe történő érkezésük után a lehető legkorábban kezdődjen el. Óvakodni kell annak érzékeltetésétől, hogy az elítéltek ki vannak zárva a társadalomból, ellenkezőleg, azt kell sugallani, hogy továbbra is annak részei. Ebből a nézőpontból hasznos megkeresni - amennyiben lehetséges - azokat a szervezeteket és szociális asszisztenseket, akik segíteni tudják az intézmény személyzetét az elítéltek csoportosításában, és különösen az elítéltek a családdal, más személyekkel és társadalmi szervezetekkel való kapcsolattartásának - a törvénnyel és a kiszabott büntetéssel összeegyeztethető módon - az elítéltek polgári jogai, társadalombiztosításuk, egyéb társadalmi kedvezményeik védelme érdekében.

2. A kezelési programoknak kötelezően magukban kell foglalniuk a büntetőintézeti eltávozást engedélyező intézkedéseket; ezt a jogot orvosi, oktatási, szakmai, családi és egyéb társadalmi okból a lehető legszélesebb körre kell kiterjeszteni.

3. Az idegen állampolgárok csak nemzetiségük miatt ne legyenek kizárva a büntetőintézeti eltávozás kedvezményéből. Ezen túlmenően mindent úgy kell alakítani, hogy a szabályozók által előírt tevékenységekben közösen vehessenek részt, ezzel is csökkentve elszigeteltség érzésüket.

Munka

70. 1. A börtönben végzett munka intézményirányítás, képzés, kezelés pozitív eleme.

2. Az elítéltek az orvos által meghatározott testi és szellemi alkalmasságuk figyelembevételével kötelezhetők munkavégzésre

3. Olyan megfelelő munkát, adódó esetben olyan egyéb hasznos tevékenységet kell biztosítani számukra, hogy a megszokott munkaidőben foglalkoztatva legyenek.

4. Ez a munkalehetőség szerint tartsa szinten vagy növelje az elítélt esélyeit a szabadulás utáni elhelyezkedésben.

5. Az elítélt, különösen a fiatalok kapjanak a későbbiekben is felhasználható szakmai képzést.

6. Az ésszerű szakmaválasztás, az intézményirányítás és a fegyelmi követelmények szempontjaival egyeztetetten az elítéltek dönthessenek az általuk végzendő munka fajtájáról.

71. 1. Az intézményben folyó munka szervezése és módszerei közelítsék meg a lehető legjobban a kinti társadalom azonos jellegű munkájáért, ezzel is hozzászoktatva az elítélteket az szabadulás után végzett munka normális körülményeihez. Azaz a munka a termelésirányítás modern módszereit alkalmazva feleljen meg az érvényben lévő normáknak, technikai fejlettségnek.

2. A büntetőintézeti munka nyereségérdekeltsége jótékony hatással lehet a színvonal és a képzés minőségének emelésére, de ennek sem az elítéltek érdekeit, sem kezelésüket nem lehet alárendelni.

72. 1. Az elítéltek munkába állításáról az intézet igazgatóságának kell gondoskodnia:

a. vagy saját helyiségeiben, műhelyeiben, mezőgazdasági területein; vagy

b. kinti vagy benti vállalatigazgatókkal együttműködve. Ebben az esetben az elítéltek teljesítményét figyelembe véve a munkáltatók folyósítsanak normális bért.

73. 1. Biztosítsák számukra a szabad munkások körülményeivel azonos biztonságot és tisztaságot.

2. Megteendők a szükséges intézkedések a célból, hogy munkahelyi baleset vagy foglalkozásból adódó betegség esetén az elítéltek kártalanítása a szabad munkásokra vonatkozó feltételek között történjék

74. 1. Az elítéltek napi és heti kötelező munkaidejét a szabad munkásokra vonatkozó helyi szabályozóknak megfelelően rögzítsék.

2. Az elítéltek rendelkezzenek legalább egy pihenőnappal és elegendő idővel arra, hogy képezzék magukat, illetve, hogy kezelésük és társadalmi beilleszkedésük érdekében előirányzott tevékenységekben vegyenek részt.

75. 1. Az elítélteket munkájukért méltányos bér illeti meg.

2. A szabályzat tegye lehetővé, hogy az elítéltek illetményüknek legalább egy részét a szabályzatban engedélyezett személyes használatú tárgyak vásárlására fordíthassák, egy másik részét pedig eljuttathassák családjuknak vagy más engedélyezett címzettnek.

3. Az illetmény egy részét az intézmény őrizze a szabályzatban rögzített módon a célból, hogy az elítélt szabadulásakor rendelkezzen bizonyos induló tőkével.

Oktatás

76. Minden intézményben teljes tanulmányterv kidolgozása, amely minden elítéltnak lehetőséget nyújt a művelődésre, legalább érdeklődése bizonyos területein. Ezen programok célja legyen a társadalmi beilleszkedés esélyeinek növelése, erkölcsi támasz nyújtása, magatartásuk javítása és emberi méltóságuk megőrzésének segítése.

77. Az oktatást ugyanúgy a büntetőeljáráshoz tartozó tevékenységnek kell tekinteni, mint a munkavégzést, feltéve, hogy az egyénített kezelési program szerves részeként a normális munkaidőbe illeszkedik.

78. A büntetés-végrehajtási intézmények irányítói fordítsanak megkülönböztetett figyelmet a fiatalok elítéltekre, különösen az idegen származásúakra vagy etnikumuk miatt különleges kulturális hátránnyal rendelkezőkre.

79. Különleges segítségnyújtási program kidolgozása szükséges a speciális problémákkal küszködő, például analfabéta elítéltek számára.

80. Amennyiben lehetséges, az elítéltek oktatása:

- a. épüljön be a közoktatási rendszer egészébe, hogy az érdekeltek a börtön elhagyása után folytathassák tanulmányaikat;
- b. folyjék büntetőintézeteken kívüli oktatási intézményekben.

81. Minden intézmény hozzon létre könyvtárat az elítéltek minden rétege számára; lássa el megfelelő szórakoztató és oktató jellegű irodalommal, és szorgalmazza mind teljesebb körű igénybevételét. Mindenütt, ahol lehetséges, a börtönkönyvtárakat a közkönyvtárakkal együttműködve hozzák létre.

Testnevelés, testedzés, sport, szabadidő

82. A büntetés végrehajtási rendszabályok ismerjék el azon tevékenységek testi és szellemi egyensúlyra gyakorolt jótékony hatását, amelyek az elítéltek fizikai erőnlétének megtartását célozzák és lehetővé teszik a testedzést és kikapcsolódást.

83. Következésképpen a kezelési és képzési rendszer keretében megfelelő testnevelési, sport- és szabadidős program kidolgozása szükséges. E célból területet, berendezést, felszerelést kell az elítéltek rendelkezésére bocsátani.

84. A büntetőintézetek irányítói ügyeljenek arra, hogy az ezeken a programokon részt vevő elítéltek a megkívánt egészségi állapotban legyenek. Az arra rászorulóknak testnevelési foglalkozások és gyógykezelések szervezésére orvosi irányítás mellett speciális intézkedések kidolgozása szükséges.

85. Minden olyan elítéltnak, aki nem szabad levegőn dolgozik, vagy nem nyitott intézetben van elhelyezve, ha az időjárás engedi, engedélyezzék, hogy naponta legalább egy órát szabadban sportolhasson, vagy sétálhasson; amennyire lehetséges, legyen védve az időjárás viszontagságaitól.

A szabadulási előkészítő rend

Szabályok

86. Minden elítélt támaszkodhasson olyan intézkedésekre, amelyek segítik őt a társadalomba való visszatérésekor, a család újraegyesítésében és munkahelykeresésben, Megfelelő megoldást, például speciális tanfolyamok szervezését kell előirányozni. e célból.

87. A hosszabba időre elítéltek esetében fokozatosan kell előkészíteni a társadalom életébe való visszatérést. Ez a cél különösen a szabadulásra felkészítő program segítségével érhető el, amelyet vagy az intézmény maga, vagy más erre alkalmas intézmény szervez, vagy a hatékony szociális gondozás által ellenőrzött feltételes szabadlábba helyezés eszközével lehet élni.

88. 1. A büntetőintézeteti irányítás szorosan működjék együtt a szociális hálózattal és azokkal az intézményekkel, amelyek segítik a szabaduló elítélteket abban, hogy megtalálják helyüket a társadalomban, különös tekintettel az élet újrakezdésére és a munkakeresésre.
2. Intézkedni kell, hogy a szabaduló elítéltek rendelkezzenek a szükséges dokumentumokkal és személyazonossági papírokkal, és segíteni kell őket abban, hogy megfelelő lakhelyet és munkát találjanak. El kell látni őket a szabadulást közvetlenül követő időszakra szükséges dolgokkal, az éghajlatnak és évszaknak megfelelő ruházattal, és rendelkezzenek az úti céljuk eléréséhez szükséges eszközökkel.
3. A társadalmi szervezetek és a szociális hálózat arra jogosult képviselői látogathassák az intézményt, tarthassanak kapcsolatot az elítéltekkel, hogy ily módon is segíthessék szabadulásra való felkészülésüket és életforma-váltásukat.

ÖTÖDIK RÉSZ

Az elítéltek bizonyos rétegeire vonatkozó kiegészítő szabályok

89. A büntetőintézeteti vezetők merítsenek a szabályzat egészéből, ha azok alkalmazhatók az elítéltek azon különleges rétegeire, akik érdekében az alább ismertetett kiegészítő szabályok létrejöttek.

Gyanúsítottak

90. Az egyéni szabadság védelmére vonatkozó törvényes intézkedések megsértése nélkül a gyanúsítottakra vonatkozó eljárást kell követni, akik amíg bűnösségük be nem bizonyosodott, jogosultak az ártatlanság vélelmzésére, élhessenek azokkal a kedvezményekkel, amelyekre a 90. szabály értelmében joguk van, és csakis az intézmény biztonsága és a büntetőeljárás megkövetelte korlátozások vonatkozhatnak rájuk.

91. 1. Minden gyanúsított azonnal értesítse családját letartóztatásáról, minden célszerű könnyítés megadandó számukra, hogy érintkezésbe léphessenek velük és barátaikkal, valamint azokkal a személyekkel, akikkel törvényes joguk kapcsolatba lépni.

2. Fogadhassák ezen személyek látogatását, emberiességi szempontból a legkielégítőbb körülmények között, tiszteletben tartva azokat a szükséges korlátozásokat és ellenőrző intézkedéseket amelyeket az igazságügyi igazgatás és intézmény biztonsága és rendje követel meg.

3. Ha a gyanúsítottak nem áll szándékában a fent említett személyek bármelyikével találkozni, a büntetésigazgatásnak nem kell közbeavatkoznia, kivéve olyan kényszerítő okokat, mint például a gyanúsított kora, szellemi állapota vagy más egyéb korlátozottsága.

92. Ha csak a körülmények nem teszik nem kívánatossá, a gyanúsítottak kaphassanak különálló szobát.

93. 1. A gyanúsított hordhassa saját ruháit, feltéve, ha azok tiszták és elfogadható állapotúak.

2. Ellenkező esetben megfelelő öltözetet kell biztosítani számára.

3. Megfelelő személyes holmi híján jó állapotú polgári öltözetet kell rendelkezésére bocsátani, amikor bírói hatóság előtt kell megjelennie, vagy eltávozást engedélyeztek számára.

94. Minden gyanúsítottnak lehetőség szerint álljon módjában dolgozni, de erre nem kötelezhető. Ha dolgozik, ugyanúgy kapjon fizetést, mint a többi elítélte. Ha oktatási vagy szakmai képzés, szorgalmazandó azon való részvétele.

95. Minden gyanúsított szerezhessen be saját, vagy egy kívülálló személy költségén könyveket, újságokat, íráshoz vagy egyéb elfoglaltsághoz szükséges eszközöket, mindaddig, amíg ez az igazságügyi igazgatás, az intézményi biztonság és rend érdekeivel összeegyeztethető.

96. A gyanúsított fogadhassa saját orvosát és fogorvosát, ha kérése kellőképpen megalapozott. A kérés megtagadását meg kell indokolni. A költségek nem a büntető igazgatóságot terhelik.

Nem büntetőeljárás során elítéltek

97. 1. Elmebetegek nem tarthatók börtönökben, és amint lehetséges, azonnal intézkedni kell megfelelő elmeógyógyintézetbe történő szállításukról.
2. Az idegrendszeri zavarokkal és egyéb károsodással terhelt elítéltek megfigyelésére és kezelésére orvosi ellenőrzés mellett működő speciális intézeteket és szekciókat kell létrehozni.
3. A büntetőintézetek orvosi vagy pszichiátriai hálózata minden arra rászoruló elítéltnak biztosítson pszichiátriai kezelést
4. Az illetékes szervezetekkel együttműködve intézkedni kell a célból, hogy a pszichiátriai kezelés folytatódjék, amennyiben szükséges a szabadulás után is, és hogy a börtön utáni pszichiátriai jellegű szociális segítségnyújtás biztosítva legyen.

Forrás: http://www.lb.hu/embjog_t/ET000387.html